

MESTNA OBČINA PTUJ

Jaz sem ZA EPK

PTUJČANI V DISKUSIJI O TEM, KAKO IZKORISTITI DEDIŠČINO ZA RAZVOJ MESTA V PRIHODNOSTI

V torek, 21. maja 2019, so Ptujčani napolnili dvorano Refektorija Dominikanskega samostana, kjer so sodelovali na posvetu o interpretaciji dediščine skozi kreativne prakse. Posvet, ki je potekal v sklopu priprav na kandidaturo za Evropsko prestolnico kulture (EPK) 2025, so pripravili Mestna občina Ptuj, Pokrajinski muzej Ptuj - Ormož in Zgodovinski arhiv na Ptuju.

Sogovorniki na okrogli mizi so si edini, da je EPK 2025 imenitna priložnost, da tako mesto kot regija naredita korak naprej v svojem vsestranskem, ne le kulturnem razvoju. Da ima projekt podporo tudi pri meščanih pa je pokazala živahna debata, ki se je razvila po posvetu, tudi na druženju po uradnem delu.

Kot uvod v okroglo mizo s predstavniki pristojnih institucij je dr. Marko Mele, glavni kustos arheološkega oddelka Universalmuseum Joanneum v Gradcu, predstavil primer dobre prakse Trajnostna raba arheoloških krajin v EU projektih graškega Joanneuma.

Na posvetu, katerega namen je bil iskati odgovore na vprašanja, **kako skozi ustvarjalne prakse predstaviti kulturno dediščino na sodoben in kreativen način** ter jo umestiti v kandidaturo za EPK 2025, so sodelovali **Nuška Gajšek**, županja Mestne občine Ptuj, **Silvester Gaberšček**, vodja sektorja za nepremično dediščino Ministrstva za kulturo RS, **Aleksander Lorenčič**, direktor Pokrajinskega muzeja Ptuj Ormož, **Katja Zupanič**, direktorica Zgodovinskega arhiva na Ptuju, **Jernej Hudolin**, generalni direktor Zavoda za varstvo kulturne dediščine Slovenije, **Matjaž Neudauer**, direktor Knjižnice Ivana Potrča Ptuj, **Peter Srpčič**, direktor Mestnega gledališča Ptuj in **Franc Mlakar**, menedžer na področju kulture.

Kot je povedala zgodovinarica **Marija Hernja Masten**, ki je vodila pogovor, je namen posveta predvsem oblikovanje lokalnega kulturnega programa za naslednje plansko obdobje, ki bo vključen tudi v kandidaturo za EPK. Za razvoj tako imenovanih mehkih vsebin pa je najprej potrebna urejena infrastruktura, kar pa mestu predstavlja velik izziv. Po besedah **Silvestra Gaberščka** z Ministrstva za kulturo ima Ptuj velik potencial, tudi v posameznih objektih, nekateri so že obnovljeni in v uporabi za nov namen, tako na primer nekdanja vojašnica na Vičavi, v kateri je dobil prostore Zgodovinski arhiv na Ptuju ter Center za preventivno arheologijo ZVKDS. »Spomenikom in drugim objektom je treba poiskati novo namembnost, vojašnica Vičava je lep primer dobre prakse, velik izziv pa je na primer obnova gradu Turnišče,« je povedal Gaberšček. Na

to se je navezal **Aleksander Lorenčič**, direktor Pokrajinskega muzeja Ptuj Ormož, ki je pojasnil, da je nekaj nedokončanih projektov iz naslova partnerstva v EPK Maribor 2012 pustilo grenak priokus, na primer na pol obnovljen Dominikanski samostan. Zato je kandidatura Ptuja kot nosilca naziva EPK imenitna priložnost za revitalizacijo mesta, integracijo in prepoznavnost v naši državi in v tujini. »Naše partnerske izkušnje v okviru EPK Maribor 2012 so bile tako pozitivne kot negativne, zato mora Ptuj svojo kandidaturo načrtovati s projekti, ki jih mesto in regija potrebuje tudi po letu 2025.« Kar se tiče infrastrukture, je izpostavil nekaj objektov: »Dominikanski samostan bi bil odličen prostor za predstavitev mestne zbirke Ptuja, predstavljam si sodoben interaktivni projekt, posebej pa je treba graditi Ptujski grad kot osrednjo blagovno znamko mesta in rešiti žgoči problem arheološkega razstavišča.« Poleg infrastrukture pa je seveda pomemben del programa za kandidaturo za EPK redna programska dejavnost, pri čemer je Lorenčič prepričan, da mesto za to premore dovolj idej in kreativnosti.

Pomemben partner pri pripravi kandidature za EPK je tudi Zgodovinski arhiv na Ptuju, katerega direktorica **Katja Zupanič** je povedala, da si želijo sodelovanja s komisijo za pripravo programa, pri čemer pa ne želijo pisati nerealnih programov. »Naše osnovno delo je hramba in urejanje zgodovinskega arhiva, predlagali bomo nekaj projektov, eden med njimi je predstavitev življenjskih zgodb pomembnih Ptujčanov.«

Jernej Hudolin, generalni direktor Zavoda za varstvo kulturne dediščine Slovenije, je izrazil popolno podporo kandidaturi Ptuja za EPK, prepričan pa je, da je treba najprej poiskati rdečo nit, tako pri nepremičninski kot pri nesnovni dediščini. »Ptuj ima bogato zgodovino, zlasti iz rimskega in srednjeveškega obdobja, ki pa je vse premalo izkoriščena. Vzemimo za primer obzidje in mestne vhode, ožvitev tovrstnih objektov bi za sabo potegnili tudi ožvitev zgodb o meščanih.«

Direktor Knjižnice Ivana Potrča **Matjaž Neudauer** je povedal, da bi se knjižnica v program za pripravo kandidature za EPK vključila z različnimi projekti, eden od njih je posvet oziroma delavnica, na kateri bi obdelovali osebne zapuščine znanih Ptujčanov, na primer Branke Jurca in Ivana Potrča. Mlajši sodelavci pa razvijajo projekt Skrito bogastvo Malega gradu s poudarkom na povezovanju z različnimi institucijami na Ptuju in v tujini, ki bi vključeval različne ciljne skupine, na primer otroke, mladostnike, osebe s posebnimi potrebami.

Podjetniški pogled na kandidaturo za EPK in razvoj kulture je podal **Franc Mlakar**, menedžer na področju kulture, ki je prepričan, da je edina pot v povezovanju, saj moramo na Ptuj gledati predvsem kot na center regije. »Povezovanje gospodarstva in kulture bi moralo biti samoumevno in dokler ne bomo ponotranjili tega, da kultura ni tista, ki samo porablja denar, temveč tudi soustvarja in daje, to mesto nima prihodnosti. Bil sem v mestu, ki ima en kamen in vsi živijo od njega, naše mesto ima tisoče kamnov, pa nihče ne živi od njih,« je oster Mlakar. Direktor gledališča **Peter Srpčič** je prepričan, da je zgodbo Ptuja potrebno predstaviti tržno in iz nje narediti posel ter razkril, kako bodo v MGP skozi gledališki jezik v prihodnjem obdobju publiki predstavili bogastvo zgodb, ki so sooblikovali evropsko zgodovino in kulturo.

Županja **Nuška Gajšek** je temu pritrnila: »Želim si uspeha pri kandidaturi za EPK, ker naše mesto potrebuje to zgodbo, da končamo samodestruktivnost, v kateri smo se znašli. Sredstva v proračunu za kulturo so seveda omejena, vendar smo na primer že letos namenili 70.000 eur za ureditev arheološkega razstavišča, k ureditvi grajskega kompleksa pa bo pristopilo Ministrstvo za kulturo. Kultura nas je prisilila v dialog, EPK pa je priložnost, da končno prezentiramo zgodovino mesta v veličini, ki jo ima, in da to delo tudi tržno naravnamo, tako, da bomo od tega lahko tudi živeli.«

Dodatne informacije:

Martina Magdič, koordinatorica priprav kandidature za Ptuj EPK 2025

martina.magdic@moptuj.si, tel: 02/748 29 47